

WZROST JAGNIĄT POCHODZĄCYCH Z KRZYŻOWANIA PRZEMYSŁOWEGO
OWIEC MERYNOSOWYCH Z TRYKAMI RAS MIĘSNYCH I DŁUGOWELNISTYCH
ANGIELSKICH

Alfred Dankowski

Zakład Hodowli Owiec i Koni, Instytut Zootechniczny
ATR w Bydgoszczy

WSTĘP

Intensyfikacja produkcji młodego żywca baraniego nabiera ostatnimi czasy szczególnego znaczenia. Jedną z metod intensyfikacji jest krzyżowanie przemysłowe.

Celem tej pracy było określenie przydatności tryków ras mięsnych najbardziej u nas popularnych, a więc czarnogłówki i Ile-de-France, oraz ras Kent i Lincoln, które używane były do wytworzenia owiec nizinnych, a mogą być używane także do krzyżowań jedno-lub dwustopniowych, ulepszających użytkowość mięsną.

MATERIAŁ I METODA

Badania przeprowadzono w owczarni PGR Falęcín na 100 jagniętach - 50 tryczkach i 50 jarlicach (w każdej grupie 7 pojedynków i 3 z bliźnięt), wybranych losowo z kojarzeń 200 matek merynosowych z trykami ras: czarnogłówka (grupa I), Ile-de-France

(II), Kent (III), Lincoln (IV) i merynos polski (V). Do 10 dnia jagnięta i matki utrzymywano wspólnie, po tym czasie rozdzielono je na grupy doświadczalne.

Jagnięta żywiono mieszanką, składającą się z płatków ziemiaoczanych, wysłodków suszonych, suszu lucerny, przemysłowej mieszanki OWJ i owsa, oraz sianem (lucerna 60%, kupkówka 40%). Wartość pokarmowa pasz odpowiadała normom Jełowickiego [5].

Jagnięta pozostawały z matkami do 120 dnia życia i jeżeli w tym czasie lub wcześniej osiągały masę ciała 35-37 kg, były odsadzane i ubijane.

Opracowanie statystyczne uzyskanych wyników przeprowadzono metodami podanymi przez Ruszczyca [6]. Nie liczono istotności różnic w zużyciu składników pokarmowych, ponieważ uwagę zwrócono głównie na wskaźniki przebiegu tuczu.

WYNIKI

Po urodzeniu masa ciała wszystkich jagnięt mieszańców była istotnie wyższa od jagnięt merynosowych (tab.). Wynik ten zgodny jest z badaniami Załuski [7] oraz Borysa i wsp. [2]. Nasuwający się wniosek o wyraźnym wpływie rasy ojca jest jednak kwestionowany przez Desvignesa i wsp. [3] oraz Flamanta [4], którzy uważają, że różnice spowodowane u potomstwa przez różne tryki tej samej rasy są często większe niż różnice międzyrasowe. W porównaniu z grupą kontrolną okres tuczu został skrócony tylko w grupach I i II o 13 dni (różnice wysoko istotne w stosunku do pozostałych grup). Wynik ten jest nieco wyższy od uzyskanego przez Borysa i wsp. [1], a niższy od podanego przez Załuskę [7],

który uzyskał skrócenie tuczu także u mieszańców Kent x merynos, czego nie potwierdziły niniejsze badania. Maciorki osiągnęły końcową masę ciała średnio o 23 dni później od tryczków. Desvignes i wsp. [3] u mieszańców pochodzących od matek Prélpes du Sud i Bizet krzyżowanych z trykami różnych ras mięsnych stwierdzili także przedłużenie okresu tuczu macierek średnio o 20 dni. Pod względem przyrostów dziennych grupy I i II różniły się dodatnio i wysoko istotnie od pozostałych grup.

Zużycie suchej masy, jednostek owsianych i białka ogólnego strawnego na 1 kg przyrostu było najniższe w grupach II i I, najwyższe w grupach III i IV, a pośrednie w grupie V (merynosów - kontrolnej). We wszystkich grupach maciorki wykazały wyższe zużycie składników pokarmowych niż tryczki. Wyniki te są wyższe od uzyskanych w badaniach prowadzonych przez Załuskę [7] i zbliżone do rezultatów uzyskanych przez Borysa i wsp. [1, 2]. Należy zaznaczyć, że udział mieszanki treściowej w ogólnej ilości spożytej suchej masy na 1 kg przyrostu był wyższy w grupie I, II i V (odpowiednio 81,4%, 81,0%, 79,8%) niż w grupie III i IV (75,3% i 74,4%).

We wszystkich grupach maciorki spożyły więcej suchej masy o 17,7%, jednostek owsianych o 16,2% i białka o 17,1% na 1 kg przyrostu.

WNIOSKI

1. Jagnięta mieszańce pochodzące po matkach merynosowych i trykach ras mięsnych (grupy I i II) szybciej przyrastały i osiągały wymagany ciężar ubojowy niż jagnięta po trykach ras długowłnistych. Pośrednie rezultaty uzyskały jagnięta merynosowe.

Wyniki tuczu - Results of fattening

Grupa Group		Masa ciała po urodzeniu, kg Birth weight, kg after birth, kg	Masa ciała w dniu uboju, kg Slaughter weight, kg	Liczba dni tuczu Number of fattening days	Średni przyrost dzienny, g Mean daily gain, g	Zużycie (kg) suchej masy na kg przyrostu Mean dry matter consumption per kg gain	Zużycie j.o. na 1 kg przyrostu Mean oat units consumption per kg gain	Zużycie białka na 1 kg przyrostu Mean digestible protein consumption per kg gain
I	♂	4,08	36,00	136,20	235,15	2,94	2,89	350,48
	♀	4,59	35,27	154,10	201,81	3,51	3,43	419,12
II	♂	4,33	35,63	140,60	218,48	3,22	3,15	384,80
	♀	4,71	35,64	127,50	242,89	2,73	2,70	325,72
III	♂	3,99	35,84	163,10	198,04	3,51	3,42	420,73
	♀	4,35	35,74	140,30	220,46	3,11	3,07	373,22
IV	♂	4,67	35,51	147,60	210,36	3,89	3,54	443,26
	♀	4,25	35,66	173,50	181,65	4,29	4,07	516,44
V	♂	4,46	35,58	160,50	196,01	3,98	3,79	479,85
	♀	4,79	35,56	154,70	203,69	3,69	3,58	457,16
I-V	♂	4,93	35,62	163,90	188,22	4,08	3,83	489,79
	♀	4,86	35,59	159,30	195,95	3,88	3,70	473,48
I-V	♂	4,44	35,86	145,50	216,24	3,29	3,21	393,16
	♀	3,41	35,65	172,10	189,97	3,85	3,75	462,84
I-V	♂	3,92	35,75	158,30	203,10	3,57	3,48	428,00
	♀	4,53	35,71	142,30	221,66	3,27	3,18	393,97
I-V	♂	4,23	35,60	165,34	191,93	3,84	3,70	461,78
	♀	4,38	35,66	153,82	206,80	3,55	3,44	427,87
Istotność różnic Differences	pleci sex	*	-	**	**			
	współdzia- łanie interaction	**	-	-	-	nie liczone not evaluated	nie liczone not evaluated	nie liczone not evaluated
Istotność różnic Differences	między grupami between groups	IV-I*		III-I**	I-III**			
		IV-II*		IV-I**	I-IV**			
		IV-III*		V-I**	I-V*			
		IV-V*		III-II**	II-III**			
				IV-II**	II-IV**			
				V-II**	II-V*			

**P=0,01,

*P=0,05.

2. Maciorki wyraźnie ustępowały tryczkom pod względem liczby dni tuczu i wysokości przyrostów, a jednocześnie znacznie więcej zużywały składników pokarmowych.

LITERATURA

1. Borys B., Korman K., Osikowski M.: Prz. Hod., 1974, 10, 9-12.
2. Borys B., Korman K., Osikowski M.: Roczn. Nauk Zoot., 1975, 2, 97-110.
3. Desvignes A., Cattin-Vidal P., Poly J.: Ann. Zoot., 1966, 15, 47-66.
4. Flamant J.: Amelioration genetique de l'espece ovine. Anzeville 1971.
5. Jełowicki S.: Opasanie owiec. PWRiL, Warszawa 1962.
6. Ruszczyk Z.: Metodyka doświadczeń zootechnicznych. PWRiL, Warszawa 1970.
7. Załuska J.: Badania nad wynikami produkcyjnymi różnych krzyżowań użytkowych prowadzonych na materiale żeńskim merynosa polskiego. PTZ, Warszawa-Szczecin 1963.

A. Dankowski

GAINS OF LAMBS OBTAINED FROM COMMERCIAL CROSSING OF POLISH MERINO EWES WITH MEAT BREEDS AND ENGLISH LONGWOOL RAMS

S u m m a r y

The data concerning 100 crossbreed lambs from cross of 200 Polish Merino ewes with rams: Polish Blackface (group I), Ile-de-France (II), Kent (III), Lincoln (IV) and Polish Merino (V).

All calculations were performed for 4 lamb groups depending on the sex and the type of birth (single or twins). The higher gain and lower nutrient consumption in I and II group were observed. A relatively great values of the examined traits were observed for hogget rams.

А.Данковски

РОСТ ЯГНЯТ ПРОИСХОДЯЩИХ ОТ ПРОМЫШЛЕННОГО СКРЕЩИВАНИЯ
МЕРИНОСОВЫХ ОВЕЦ С БАРАНАМИ МЯСНЫХ ПОРОД И АНГЛИЙСКИХ ДЛИННО-
ШЕРСТНЫХ ОВЕЦ

Р е з ю м е

Соответствующий опыт проводился на 100 ягнятах выбранных случайно со спаривания 200 мериносовых овцематок с баранами пород: черно-голова (группа I), иль-де-франс (II), кент (III) и мериносовой (IV). Контрольную группу (V) составляли ягнята польской мериносовой породы. В каждой группе было по 10 барашков и 10 ярок (в каждой подгруппе по 7 единцев и 3 близнецов).

Сокращение периода откорма было достигнуто только в группах I и II (139 дней); ягнята групп III и IV достигали требуемого веса тела (35 кг) тремя или двумя неделями позже, чем ягнята контрольной группы (153 дня). Ярки всех групп достигали веса тела 35 кг в среднем 23-ми днями позже, чем барашки.

Самое низкое потребление сухого вещества корма было в группах II и I, а самое высокое - в группе III. В сравнении с контрольной группой (V) ягнята групп II и I потребляли на 12 и 10% меньше сухого вещества на 1 кг привеса, тогда как групп IV и III - на 8,6 и 11,3% больше. Ярки всех групп потребляли на 1 кг привеса на 17,2% белка, на 16,2% овсяных единиц и на 17,7 сухого вещества больше в сравнении с контрольными.